

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝ/ΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΑΧΑΡΝΩΝ 2, 101 76
Τηλ.: 210-2124331
Fax : 210-5243522

Αθήνα 25-10- 2010
Αριθμ. Πρωτ.: 229

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: «Ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων της χώρας»

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 3299/24-09-2010

Απαντώντας στην παραπάνω ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Ν. Νικολόπουλος, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Η προστασία του συνόλου των υδάτων της χώρας καθώς και η εφαρμογή Κοινοτικών Οδηγιών για τη διαχείριση και προστασία τους, αποτελούν αρμοδιότητα του συνεργωτώμενου Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑΑ). Η βασικότερη Οδηγία για τη διαχείριση των υδατικών πόρων είναι η Οδηγία - Πλαίσιο για τα νερά αριθ. 2000/60, η εφαρμογή της οποίας δεν αποτελεί αρμοδιότητα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Όσον αφορά στα μέτρα που έχουν ληφθεί για την προστασία των υδατικών πόρων από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και τα οποία άπτονται των αρμοδιοτήτων του είναι τα εξής :

ΚΟΙΝΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Με την εφαρμογή της Νέας ΚΑΠ, ήδη από το 2005, έχει τεθεί σε ισχύ η Πολλαπλή Συμμόρφωση. Σύμφωνα με τον Καν. (ΕΚ) 73/2009, οι παραγωγοί από όλη τη χώρα που λαμβάνουν άμεσες ενισχύσεις καλούνται πλέον να συμμορφωθούν με τα κάτωθι:

a. Μια σειρά από Κοινοτικές Οδηγίες ή Κανονισμούς σε ότι αφορά στην προστασία του περιβάλλοντος, της δημόσιας υγείας κ.ά. Μεταξύ αυτών είναι και η εφαρμογή της Οδηγίας 91/676/EOK «για την προστασία των υδάτων από

τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης». Για την εφαρμογή της Οδηγίας αυτής επισπεύδουσα αρχή είναι το ΥΠΕΚΑΑ, ενώ το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων είναι συναρμόδιος φορέας.

β. Συγκεκριμένους κανόνες για καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται μέτρα για την προστασία του εδάφους από τη διάβρωση και την υποβάθμιση, ενώ από 01/01/2010 οι γεωργοί που αρδεύουν τις καλλιέργειές τους πρέπει να τηρούν τις διαδικασίες έγκρισης χρήσης νερού προς άρδευση.

Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης των παραγωγών με τους κανόνες για την προστασία του περιβάλλοντος, επιβάλλονται οι ανάλογες κυρώσεις, σύμφωνα με τον Καν.(ΕΚ) 796/2004 της Επιτροπής.

Αναλυτικότερα και σε ότι αφορά στην Οδηγία 91/676/EOK για την προστασία των υδάτων από τα νιτρικά γεωργικής προέλευσης, η ελληνική νομοθεσία έχει εναρμονιστεί με την αριθ. 16190/1335/1997 Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 519/Β'). Σε εφαρμογή της παραπάνω ΚΥΑ εκδόθηκε, μετά από μετρήσεις που έκανε το ΥΠΕΚΑΑ (ως επισπεύδουσα αρχή) το 1999 και το 2001, κατάλογος ευπρόσβλητων στη νιτρορύπανση περιοχών, οι οποίες είναι το Θεσσαλικό, το Κωπαϊδικό, και το Αργολικό Πεδίο, η λεκάνη του Πηνειού Ηλείας, ο κάμπος Θεσσαλονίκης, Κιλκίς, Πέλλας, Ημαθίας, η λεκάνη του Στρυμόνα Ν. Σερρών, τέλος η πεδιάδα Άρτας και Πρέβεζας.

Για τις περιοχές αυτές έχουν εκδοθεί Προγράμματα Δράσης τα οποία περιγράφουν υποχρεωτικά μέτρα (μη επιδοτούμενα) και διαμορφώνουν πρακτικές για την προστασία των επιφανειακών και των υπόγειων υδάτων από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης.

Πιο συγκεκριμένα, αναφέρονται οι υποχρεώσεις που έχουν οι παραγωγοί των οποίων οι εκμεταλλεύσεις βρίσκονται εντός των ευπρόσβλητων ζωνών και για τις οποίες δεν λαμβάνουν καμία ενίσχυση. Μεταξύ των υποχρεώσεων οι σημαντικότερες είναι:

- Τήρηση συγκεκριμένης λιπαντικής αγωγής ανάλογα με τις απαιτήσεις της καλλιέργειας, τον τύπο του εδάφους και τη μέθοδο άρδευσης.
- Αποφυγή διασποράς λιπάσματος όταν επικρατούν ειδικές συνθήκες όπως π.χ πάγος ή σε περιόδους έντονων βροχοπτώσεων.
- Αποφυγή εφαρμογής λιπάσματος ή κοπριάς σε μικρές αποστάσεις από υδάτινους όγκους, διώρυγες και κανάλια ανάλογα με την κλίση του εδάφους.
- Προσδιορισμός του τρόπου και χρόνου εφαρμογής των απαραίτητων λιπαντικών μονάδων και του αρδευτικού νερού κατά καλλιέργεια.
- Κατάλληλος χειρισμός γεωργοκτηνοτροφικών αποβλήτων και καθορισμός μέγιστης ποσότητας κοπριάς που πρέπει να διασπείρεται στο έδαφος.

- Εφαρμογή κατάλληλων καλλιεργητικών πρακτικών, όπως φυτοκάλυψη και άροση κατά τις ισοϋψείς σε επικλινείς εκτάσεις κ.ά..

ΕΠΙΔΟΤΟΥΜΕΝΑ ΑΓΡΟΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

Για τρεις από τις ευπρόσβλητες ζώνες (Θεσσαλία, Κωπαΐδα και Πηνειός Ηλείας), έχουν ληφθεί από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων επιπλέον μέτρα, χρηματοδοτούμενα, στο πλαίσιο της αγροτικής ανάπτυξης με στόχο την προστασία των υδάτων από τη νιτρορύπανση.

Από το 1995, εφαρμόστηκε το γεωργοπεριβαλλοντικό μέτρο 3.5 «Μείωση της Νιτρορύπανσης γεωργικής προέλευσης» στην περιοχή της Θεσσαλίας, ενώ από το 2004 το πρόγραμμα επεκτάθηκε και στην περιοχή της Κωπαΐδας και της λεκάνης του Πηνειού Ηλείας.

Στόχος του προγράμματος είναι η προστασία των υδάτων από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης και την εξάντληση, η βελτίωση της γονιμότητας των εδαφών και η προστασία τους από τη διάβρωση.

Όσοι παραγωγοί επιθυμούν, υπογράφουν πενταετούς διάρκειας συμβάσεις και ενισχύονται για την απώλεια εισοδήματος που έχουν ή τις δαπάνες που κάνουν προκειμένου να τηρήσουν συγκεκριμένες δεσμεύσεις, μεταξύ των οποίων είναι:

- Μείωση της κατανάλωσης αρδευτικού νερού, μέσω της εφαρμογής μόνιμης αγρανάπαυσης ή μέσω της εφαρμογής αμειψισποράς με ξηρική καλλιέργεια, σε ένα τμήμα της ενταγμένης στη δράση έκτασης.
- Μείωση της εφαρμοζόμενης λίπανσης κατά 20%, σε σχέση με την προβλεπόμενη στα Προγράμματα Δράσης (τα οποία αποτελούν υποχρέωση του παραγωγού και δεν ενισχύονται για την απώλεια εισοδήματος που απορρέει από την εφαρμογή τους).

Το 2005 και 2006 δημοσιεύθηκαν δυο προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Οι παραγωγοί που υπέγραψαν συμβάσεις και εφαρμόζουν αυτή τη στιγμή το μέτρο συνολικά, παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ		
	παραγωγοί	Έκταση (στρ.)
ΣΥΝΟΛΟ	9.609	1.032.000

Στο πλαίσιο της Τέταρτης Προγραμματικής Περιόδου, εγκρίθηκε από την Ε.Ε. η συνέχιση του μέτρου ως δράση 2.1 «Προστασία των εναίσθητων στα νιτρικά περιοχών». Για τη δράση 2.1 προβλέπεται η εφαρμογή του όχι μόνο στις περιοχές που ήδη εφαρμόζεται (Θεσσαλία, Κωπαΐδα και Πηνειός Ηλείας) αλλά και η επέκταση σε νέες περιοχές οι οποίες είναι οι νομοί Θεσσαλονίκης,

Κιλκίς, Πέλλας, Ημαθίας, τμήμα του Ν. Σερρών και η περιοχή της πεδιάδας Άρτας και Πρέβεζας.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Κ. ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπ. Περιβάλλοντος, Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής – Γρ. κας Υπουργού
2. Υπ. Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης – Γρ. κ. Υπουργού
3. Βουλευτή κ. Ν. Νικολόπουλο